

Lehdistötiedote 1.6.2010

The Work Foundation: Suomalaisten tulisi panostaa TULE-sairauksien riskien tunnistamiseen ja tehokkaaseen hoitamiseen

Tänään julkaistu ”Työkunnossa?” –raportti peräänkuuluttaa suomalaisilta päättäjiltä, terveydenhuollon ammattilaisilta ja työnantajilta toimenpiteitä tuki- ja liikuntaelinsairaiden työssä jatkamisen edistämiseksi. Raportin mukaan TULE-sairauksien varhainen toteaminen ja tehokas hoito edistäisivät potilaiden jatkamista työelämässä mahdollisimman pitkään ja vaikuttaisivat siten suotuisasti työurien pituuteen. Myös työelämän ulkopuolella olevien TULE-potilaiden oikein suunnitellulla paluulla työelämään voi olla huomattavia vaikutuksia.

Raportti suosittaa suomalaisille toimijoille aktiivisempaa otetta TULE-sairauksien riskien tunnistamiseen ja tehokkaaseen hoitamiseen, sillä diagnoosin tai hoidon viivästyminen voi suuresti vaikeuttaa TULE-sairaudesta kärsivän henkilön toipumista, työpaikan säilyttämistä ja kuntoutumista.

”Suomalaisten päättäjien tulisi ymmärtää, että säästäminen TULE-sairauksien hoidossa voi aiheuttaa yhteiskunnalle jopa moninkertaisia tappioita työpanoksen menetyksenä. Nopea hoitopääsy ja tehokas hoito saavat useimmiten aikaan kustannusvaikuttavimman tuloksen, kun taas pitkä sairausloma ruokkii itseään. Rajalliset voimavarat olisi kohdistettava etenkin tutkitusti kustannusvaikuttaviin interventioihin”, korostaa yksi raporttiin haastatelluista suomalaisista asiantuntijoista, reumatologian dosentti, ylilääkäri **Kari Puolakka** Etelä-Karjalan keskussairaala.

Liian usein TULE-sairauksista puhuttaessa keskitytään työkyvyttömyyteen työkyvyn sijasta. Raportin mukaan Suomessa olisi tärkeää keskittyä enemmän siihen, mitä TULE-sairas työntekijä voi edelleen tehdä, eikä siihen, mitä hän ei voi tehdä. Erilaisten työtehtäviin ja työaikoihin liittyvien järjestelyjen avulla monet voivat jatkaa työelämässä, vaikka he eivät olisikaan 100 %:ssa työkunnossa.

Raportti kehottaa suomalaisia päättäjiä harkitsemaan Englannin mallin mukaisten ”työkykytodistusten” kirjoittamista perinteisten sairauslomatodistusten sijasta. Työkykytodistukset (”Fit note”) kannustavat lääkäreitä ilmoittamaan, että työntekijä kykenee vielä työskentelemään. Tämä auttaa muita terveydenhuollon ammattilaisia ja työnantajia suunnittelemaan työntekijän työhönpaluuta ja tekemään asiaankuuluvia muutoksia työn vaativuuteen ja/tai työaikaan.

”Meillä Suomessa työterveyshuolto on avainroolissa, kun mietitään, miten työntekijä voi pärjätä työssä sairaudesta huolimatta ja miten työtä voidaan muokata sairauden aiheuttamien rajoitteiden vuoksi. Toimiva yhteys työterveyshuollon, erikoissairaanhoidon ja työpaikan välillä on olennaista, jotta henkilön työhönpaluu voidaan suunnitella siten, että uuden sairausloman vaara vältetään”, sanoo ylilääkäri **Jukka Kivekäs** Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varmasta.

Huolestuttavaa on se, että nyt julkaistun raportin mukaan ainoastaan 41 % suomalaisista työterveyshuollon toimijoista tarjoaa työhön paluuseen keskittyviä palveluja.

Raportissa korostetaan työn merkitystä TULE-sairaille ja kehoitetaan pohtimaan asiaa biopsykososiaalisen mallin kautta. Työelämän tutkijoiden mukaan työ tekee yksiselitteisesti hyvää terveydelle ja työssä pysyminen – ainakin jossain muodossa – on usein parempi toipumisen kannalta kuin pitkät poissaolojaksot.

”Työnteko voi aiheuttaa tai pahentaa joidenkin TULE-sairauksien oireita, mutta oikeiden tukijärjestelyjen avulla työhön paluu voi myös edistää toipumista mm. parantamalla itsetuntoa ja palauttamalla sosiaalisen verkoston ennalleen. Yhteiskunnan tulisi panostaa siihen, että TULE-potilas pystyisi palaamaan töihin, vaikka hänellä olisikin jossain määrin oireita”, toteaa Abbott Oy:n yhteiskuntasuhteista vastaava johtaja **Jarmo Hahl**.

Raportin mukaan Suomessa on saatavilla paljon kliinistä, epidemiologista, psykologista ja taloudellista tietoa TULE-sairauksiin liittyvistä ongelmista, mutta **TULES-potilaaseen työntekijänä** keskittyvä yhtenäinen ajattelu kuitenkin puuttuu. Tarvitsemme entistä parempia mittareita, jotta pystymme arvioimaan TULE-sairauksien sosiaalisia, taloudellisia ja työllisyysvaikutuksia.

Lisätietoja suomenkielisestä raportista:

Johtaja Jarmo Hahl, Abbott Oy, puh. 040 9022435, jarmo.hahl@abbott.com.

Työkunnossa-hanke on osa 24 maassa toteutettavaa ”Fit for Work” - ohjelmaa, jossa tarkastellaan TULE-sairauksien vaikutuksia yksilön työkykyyn sekä työvoimaan ja talouteen yleensä. Nyt suomeksi julkaistu raportti pohjautuu mittavaan tutkimusanalyysiin ja maamme johtavien asiantuntijoiden haastatteluihin. Se pureutuu tarkemmin neljään eri TULE-sairausryhmään eli selkäkipuun, työperäisiin yläraajasairauksiin, nivelreumaan ja selkärankareumaan.

The Work Foundation -tutkimussäätiö tuottaa Työkunnossa-raportit itsenäisesti ja on yksinomaisessa vastuussa niiden toimittamisesta. Hankkeelle on myönnetty terveydenhuoltoalan yhtiö Abbottin maailmanlaajuinen koulutusapuraha.

Lisätietoja: www.fitforworkeurope.eu

The Work Foundation on Isossa-Britanniassa toimiva yleishyödyllinen järjestö, joka pyrkii parantamaan työelämän laatua tutkimuksen, konsultoinnin ja edunvalvonnan avulla.

Lisätietoja: www.theworkfoundation.com tai Nasreen Memon, The Work Foundation, puh. + 44 20 7976 3554, nmemon@theworkfoundation.com

Abbott on maailmanlaajuinen terveydenhuollon alan yhtiö, joka keksii, kehittää, valmistaa ja markkinoi lääkkeitä ja terveydenhuollon alan valmisteita, kuten ravintolisiä, terveydenhuollon laitteita ja tarvikkeita sekä diagnostiikkatuotteita. Yhtiöllä on noin 83 000 työntekijää, ja se markkinoi tuotteitaan yli 130 maassa. Abbott Oy:llä on Suomessa 90 työntekijää ja yhtiön toimipaikka sijaitsee Espoon Olarissa.

Lisätietoja Suomen osalta: www.abbott.fi ja www.takaisintoimeen.fi tai viestintäpäällikkö Carita Päivänen, Abbott Oy, puh. 040 9022444, carita.paivanen@abbott.com

FAKTA

- Suomessa työkyvyttömiä osuus työikäisestä väestöstä on yksi OECD-maiden korkeimpia (OECD, 2008) ja Euroopan korkein.
- Jopa kolmasosalla Suomen työväestöstä raportoidaan olevan työkykyyn vaikuttava pitkäaikainen sairaus (Eurostat, 2003).
- Suomalaisilla työntekijöillä on enemmän sairauspoissaoloja kuin eurooppalaisilla keskimäärin. Suomalaisista 44 % on sairauslomalla ainakin kerran vuoden aikana – EU:n keskiarvon ollessa 22 %. (European Working Conditions Survey, Parent-Thirion, 2005).
- Suomessa TULE-sairaudet ovat työperäisistä sairauksista yleisimpiä. On arvioitu, että työperäisten TULE-sairauksien suorat kustannukset (mukaan lukien vain yli 9 päivän sairausloman aiheuttaneet) ovat yli 222 miljoonaa euroa. (Kela, 2004).
- Yli kaksi kolmasosaa TULE-sairauksien yhteiskunnallemme aiheuttamasta taloudellisesta rasituksesta johtuu menetetyistä tuotantopanoista.
- Vuonna 2006 TULE-sairaudet aiheuttivat 33 % kaikista suomalaisten sairauspoissaoloista. Tämä on jopa kaksi kertaa enemmän kuin seuraavaksi yleisimmästä syystä eli mielenterveys-ongelmista aiheutuvat sairauspoissaolot.
- Yhteensä tämä tarkoittaa lähes 5 miljoonaa poissaolopäivää vuodessa TULE-sairauksien vuoksi. (Kelan tilastollinen vuosikirja, 2007).
- Tuki- ja liikuntaelinsairaudet ovat suomalaisten yleisin uusien työkyvyttömyyseläkkeiden syy. Vuonna 2009 TULE-sairauksien vuoksi maksettuihin työkyvyttömyyseläkkeisiin käytettiin 750 miljoonaa euroa (Eläketurvakeskus: Suomen työeläkkeen saajat ja vakuutetut, 2009).
- Tulevaisuudessa on odotettavissa, että TULE-potilaiden määrä tulee entisestään kasvamaan, kun työväestö ikääntyy, lihavuus yleistyy, fyysinen toimeliaisuus vähenee ja yleiskunto heikkenee.

Esimerkkinä nivelreuma

- Noin 40 000 suomalaisella on nivelreuma, ja tautiin sairastuu vuosittain 3000 uutta potilasta.
- Heistä yli 65 % on työikäisiä.
- Varhainen nivelreuma voi johtaa huomattavaan tuottavuuden menetykseen. Viisi vuotta kestäneessä suomalaistutkimuksessa (Puolakka K ym. 2005) tuottavuuden menetys potilasvuotta kohden oli keskimäärin 7 217 euroa.
- Nivelreuman aiheuttamiksi kokonaiskustannuksiksi Suomessa on arvioitu 19 099 euroa per potilasvuosi, yhteensä 669 miljoonaa euroa (Lundkvist J ym. 2008).
- Työkyvyn säilymiseksi hyvä varhainen hoitotulos on välttämätön (Puolakka K ym. 2005).